

Úvod

Český bridžový svaz (dále ČBS) žádá v programu TALENT první rok. Pro tyto účely nemá svaz zřízené SCM / SA dle definice výzvy programu a proto jsou přiloženy seznamy SCM a SpS prázdné. Výuka bridže a příprava mládeže však již organizovaně probíhá od roku 2000. V posledních několika letech prošel ČBS revitalizací a organizaci svazu i výuky mládeže se začali věnovat mladí profesionálové, kteří prošli tréninky vedenými zahraničními trenéry. Dobré kontakty v zahraničí a organizace trenérských kurzů na mezinárodní úrovni výrazně pomohla v přípravě strategického plánu pro výuku mládeže.

Bridž je náročná strategická hra, která spojuje logické myšlení a spolupráci s partnerem. Patří do kategorie tzv. myšlenových sportů. Na rozdíl od ostatních sportů v této kategorii jako jsou šachy, mezinárodní dáma či GO je právě hra ve dvojici tím odlišným elementem. Není to pouze karetní hra jak se často lidé mylně domnívají. Karty jsou pouze pomůckou ke hře, dalo by se velmi snadno hrát s kameny či jinými pomůckami. Bridž je hra založená pouze na schopnostech hráčů, nikoli na počátečním rozložení karet. Toho je dosaženo v soutěžním bridži porovnáváním hráčů s těmi, kteří drží identické rozložení karet jako jejich soupeři. Právě tento prvek odlišuje bridž od všech ostatních karetních her.

Bridž je unikátním sportem kde ženy i muži hrají proti sobě. Rozlišují se sice věkové i genderové kategorie, na národní i mezinárodní úrovni je nejčastější kategorie „Open“, ve které mezi sebou soutěží muži i ženy, děti i důchodci, dokonce i zdravotně postižení. Nejlepším důkazem etnické inkluze je pak výuka bridže v Izraeli, kde vedle sebe hrají děti židovského i muslimského původu. Právě Izrael svými projekty potvrzuje, že bridž boří hranice mezi náboženstvím, generacemi i pohlavím.

Komplexita hry a počáteční náročnost se dá přirovnat k výuce cizího jazyka. Proto je obtížné začít bridž učit od raného věku. Díky novým přístupům výuky se v celém světě věk začínajících dětí postupně snižuje a ideální věková hranice pro začátek se v současnosti pohybuje mezi 10-12 lety. Právě na tomto zjištění je založen budoucí koncept výuky bridže v ČR.

Výuka bridže v ČR probíhala již dlouhé roky při gymnáziích v Havířově a Uherském Hradišti. Právě z těchto center pochází většina juniorských reprezentantů. Začátkem milénia probíhala výuka také v dalších městech: Praha, Pardubice, České Budějovice, Trutnov. Chybějící koncept následné přípravy hráčů pro reprezentaci a omezené finanční možnosti hráčů i trenérů však byly způsobily zánik těchto center. ČBS již začal s projektem, který cílí na obnovení těchto bridžových center a založení dalších při základních školách a gymnáziích.

Vedoucí projektu je Milan Macura – profesionální hráč a trenér bridže, který je také členem European Youth Committee, která organizuje školení trenérů a vrcholové soutěže na mezinárodní úrovni. Již v roce 2016 se podařilo úspěšně založit kroužky bridže při gymnáziu Elišky Krásnohorské v Praze a Mensa gymnáziu v Praze. V roce 2018 se projekt „Bridž do škol“ rozšířil do Gymnázia Louny a na základní školy v Rumburku a v Mikulášovicích v Severních Čechách.

První kroky tedy již byly udělány a spolupráce s těmito školami dokazuje, že právě ve výuce mládeže leží budoucnost bridže v ČR. Jen z těchto pěti škol se v roce 2018 podařilo „náborovat“ přes 70 dětí, což je 15% aktuální členské základny. V případě úspěšného pokračování a fungující koncepce mládežnických soutěží a výuky se počet škol i sportovců může zněkolikanásobit. Potenciál je obrovský a zejména dopad na zlešení výsledků při výuce v ostatních předmětech je lákadlem pro ředitele škol zařadit výuku bridže mezi volitelné předměty. Doufáme, že v budoucnu by mohl bridž figurovat na základních a středních školách jako jeden z volitelných předmětů jako je tomu v zahraničí. Fakt o

zlepšení studijních výsledků dětí hrající bridž oproti žákům, který bridž nehrají dokazují vědecké práce z Polska a Ameriky. Zajímavým faktem je rovněž skutečnost, že Univerzita Karlova otevřela na Matematicko-fyzikální fakultě již 3 rokem nepovinný předmět „Matematicko-logické metody v bridži“.

Popis projektu

Projekt TALENT se skládá z několika úrovní přípravy mladých hráčů. Metodika výuky se nachází v posledních fázích přípravy a již od roku 2019 bude plošně zavadena do všech center výuky mládeže.

Příprava sportovců probíhá ve třech fázích:

1. Základní příprava v lokálních centrech (školy) – sportovní akademie
2. Pokročilá příprava ve sdružených centrech (bridžové kluby) – sportovní centra a střediska mládeže
3. Vrcholová příprava na celorepublikové úrovni (zajišťuje svaz) – vrcholové sportovní centrum mládeže

Sportovní akademie

Právě vytvoření širší základny sportovních akademií je hlavním cílem pro následující roky. Vznik sportovních centerch při základních školách a víceletých gymnáziích je prvním krokem pro základ fungujícího systému přípravy sportovně talentované mládeže.

V této fázi jsou základními cíli seznámit žáky s komplexními pravidly bridže, naučit je spolupracovat se svými spolužáky, naučit se prohrávat i vyhrávat a zejména dodržovat pravidla fair play a inkluze.

To probíhá formou deskové hry mini bridž, která je ve finálním stádiu testování, a formou instruktážních videí, které mohou využít trenéři při výuce a žáci k nim mohou mít přístup z pohodlí domova. Právě výuka srkze instruktážní videa hraje v moderním světě klíčovou roli v rozvoji hráčů a v možnosti oslovit velké masy bez finanční náročnosti. Hlavním cílem v roce 2019 a 2020 je tedy vytvořit kompletní knihovnu videí popisujících herní strategie a zpřístupnit ji trenérům i hráčům.

Díky zjednodušené variantě hry se mohou žáci porovnávat a soutěžit mezi sebou již od prvních hodin výuky. V roce 2019 proběhnou první soutěže v této hře na úrovni sportovních center. Již v roce 2018 prokázal tento koncept budoucnost, když se při Poháru Středoškolské mládeže uskutečnil první testovací turnaj.

Přechod z mini bridže na sportovní bridž je díky podobným pravidlům velmi plynulý a žáci tak mohou nabalovat složitější pravidla již na zažité procesy. I zde může probíhat výuka na základě videí. Jednotný koncept napříč sportovními akademiemi (školami) umožní vhodné porovnávání hráčů mezi sebou.

Sportovní centra a střediska mládeže

Z jednotlivých sportovních akademií (škol) se díky soutěžím a tím pádem i transparentnímu výběru talentovaných žáků vytváří širší skupina hráčů. Pro tyto hráče se pak mohou organizovat víkendové soustředění na úrovni krajů. Tyto soustředění již jsou vedeny kvalifikovanými trenéry. Na této úrovni je již nutná důkladná znalost bridže, protože právě zde se formují ty klíčové návyky. Trenéři zde získají přehled o jednotlivých hráčích a mohou již přistupovat k výuce individuálně. Celostátní soutěže pak

budují prestiž a vzbuzují soutěživost nejen mezi sportovci, ale také mezi trenéry, což vede ke zvyšování kvality výuky.

Právě na této úrovni je třeba nejvíce financí pro výuku kvalifikovaných trenérů a jejich odměny za výuku. Doposud byla tato výuka prováděna spíše na bázi dobrovolnosti, což v sobě skrývá velké limity. Právě organizované vzdělávání trenérů je klíčové pro úspěch celého systému.

Vrcholové sportovní centrum mládeže

Jako VScM funguje v bridži dorostenecká a juniorská reprezentace. Sportovci jsou do reprezentace zařazeni na základě jejich výsledků, doporučením jejich lokálními trenéry a zejména jejich odhodlání na sobě dále pracovat.

Juniorské kategorie se v bridži dělí na skupinu U26, což budou v roce 2019 ročníky 1994 a mladší. Dorostenecká kategorie je U21 a žákovská kategorie je U16. V roce 2018 se poprvé konalo ME v kategorii U13, což dokazuje snahu o snižování věku hráčů na Evropské úrovni. I kategorie U16 byla poprvé zařazena na úroveň ME a MS v roce 2015. Všechny tyto kategorie jsou společné pro chlapce i dívky, navíc je však kategorie určená pouze pro ženy – U26W. Ta však není tolik populární, protože dívky se chtějí porovnávat s muži již od raného dětství. Rozdíly v přístupu a tím pádem i v úrovni hry obou pohlaví jsou, a proto se na té nejvyšší úrovni setkáváme s menším množstvím žen.

Důkazem kvality ženského bridže však dokazují odchovankyně Haviřovské bridžové akademie. Magda Tichá, dnes Ritmeijerová, díky úspěchům v bridži začala studovat na univerzitě v Holandsku a dostala do jejich reprezentačního programu. Právě Holandsko patří mezi ty nejlépe organizované státy na světě a jejich škola generuje každoročně skvělé talenty. Se svým nynějším manželem Richardem Ritmeijerem, který byl v letech 2006-2008 trenérem ČR týmu U26, byla první ženou v historii holanského Open družstva a to navíc ještě v juniorském věku. Se svým manželem se stala mistryní Evropy a vybojovala další cenné tituly v Americe a Holandsku.

Na její úspěchy pak navazuje Lucie Kohutová ze stejné akademie, která v letošním roce nasbírala nejvyšší počet klasifikačních bodů a ve svých 21 letech je na 11. místě žebříčku hráčů v ČR. Se svým bývalým spolužákem Erikem Klemšem dokonce vybojovali pro ČR dvě stříbrné medaile z ME párů a oba byli členem bronzového Univerzitního týmu z MS 2018.

Nedávné úspěchy jsou důkazem toho, že díky kvalitě sportovní příprava získané na mezinárodní úrovni a systematické podpoře MŠMT můžeme i jako malý svaz konkurovat světu. Cílený důraz na vychování talentů tak již nese ovoce a posílí tak v následujících letech Open kategorie.

Příprava reprezentace je organizována formou víkendových tréninků. Tréninku velmi napomáhá centralizace v Praze, kam se talentovaní hráči stěhují za studiem na univerzitě. Hraní proti těm nejlepším hráčům táhne úroveň juniorů nahoru. Nedílnou součástí jsou pak reprezentační turnaje, které jsou však velmi nákladné. V této fázi jsou tedy největší náklady na cestování, ubytování a vklady do mezinárodních soutěží. Podpora z programu REPRES nedostačuje potřebám juniorských kategorií a proto by ČBS využil program TALENT na zajištění dorostenecké reprezentace na ME a jiných přípravných soutěží – Frankfurt Cup (U21), White House International v Amsterdamu (U26).

Cíle projektu

- 1) *Vytvořit strukturu sportovních center a sportovních akademií*
- 2) *Utvořit konkurenční prostředí mezi juniory vytvořením systému soutěží již od nejnižších kategorií.*
- 3) *Připravit výkové materiály pro sportovní akademie a sjednotit výkové postupy napříč akademiemi.*
- 4) *Založit nové sportovní akademie při základních školách a víceletých gymnáziích.*
- 5) *Organizovat školení trenérů na úrovni Sportovních center mládeže a na reprezentační úrovni.*
- 6) *Na hlavních soutěžích zajistit juniorům důstojné podmínky (zejména týkající se ubytování a stravování) a tím podpořit kvalitu jejich výkonu a jejich konkurenceschopnost.*

Ekonomika projektu

Ekonomika projektu se dělí do 3 skupin:

1. Výuka bridže na úrovni SA a SpS a SCM, materiály pro výuku
2. Organizace soutěží na celostátní a mezinárodní úrovni
3. Podpora dorostenecké reprezentace

Výuka bridže

Organizace výuky v jednotlivých centrech je aktuálně organizována skrze svaz. Finanční podpora na výuku bridže bude rozdělena pro sportovní centra v Havířově, Uherském Hradišti, Praze a Severních Čechách. Celková částka projektu na lektorské služby ve sportovních centrech je 40 000 Kč.

Materiály pro výuku jsou připravovány ve spolupráci Pražské a Havířovské akademie a v rozpočtu projektu se plánuje využít 10 000 Kč. Náklady na přípravu materiálu budou jistě vyšší, ale svaz pro ně bude hledat financování z jiných zdrojů.

Organizace soutěží na celostátní a mezinárodní úrovni

V této oblasti se jedná zejména o organizaci soutěží pro hráče sportovních center na celostátní úrovni, kde počítáme s náklady v projektu na 25 000 Kč.

Dále sem spadá podpora hráčů na přípravné turnaje v zahraničí, zejména pak cestovné na tyto akce. Alokovaná částka je ve výši 26 950 Kč.

Pro přípravu hráčů na reprezentační úrovni a přípravě dorostenců na soustředěních je alokována částka 60 000 Kč, zejména jako odměna pro trenéry.

Podpora dorostenecké reprezentace

Hlavním turnajem dorostenecké reprezentace v roce 2019 je ME U21 v Norsku. Ze soutěže postupuje nejlepších 8 družstev na MS, které se bude konat v roce 2020. Tým se skládá z 6 hráčů a 1 trenéra. Náklady jsou zejména spojené s cestováním a ubytováním, velkou část však hraje také vklad do soutěže, který je ve výši 800 EUR. Na tuto soutěž nežadá ČBS v žádném jiném programu a částka 77 900 Kč pokrývá přibližně 80% nákladů na tuto akci.

Celková částka žádosti v programu TALENT činí 239 850 Kč. Vzhledem k tomu, že ČBS žádá v tomto programu poprvé, vycházíme z předpokladu přidělení základní dotace ve výši 200 000 Kč a žádáme o navýšení této částky o 20%, což cílí na výsledek věcného hodnocení 20 z 30 bodů.

V Praze dne 18.12.2018

ČESKÝ BRIDŽOVÝ SVAZ
Italská 209/17
120 00 Praha 2
Ing. Milan Macura
Předseda Výboru ČBS